

Kjære kommunepolitikere – Det finnes ingen mest egnede områder for storskala vindkraft i Hordaland!

NVE presenterte 1. april 2019 et omfattende forslag til «Nasjonal ramme for vindkraft på land». OED vil nå vurdere NVEs forslag til «Nasjonal ramme for vindkraft på land» før de tar stilling til politikken for vindkraft på land. I denne prosessen vil innspill fra kommunene være svært viktig. Rammen er et overordnet styringsverktøy for lokalisering av fremtidig vindkraftprosjekt. I tillegg vil de identifiserte verdiene i rammen legges til grunn i fremtidige konsesjonsprosesser. Når vindkraft på land nå er bedriftsøkonomisk lønnsomt vil rammen i praksis kunne bli det direktorat, departement og statsråd i månedsvis har benektet; en plan for hvor vi skal bygge ut mer vindkraft i Norge. En utbyggingsplan. Olje- og energidepartementet har satt høringsfrist 1. oktober 2019.

Kommunen har nå anledning til å fatte et tydelig vedtak på om de ønsker å være en del av et «utpekt område» eller ikke. Det er kommunen som i utgangspunktet styrer forvaltninga av arealene sine. Kommunen har muligheten til å fremme kunnskap om arealene som inngår i de «utpekte områder», hvilken betydning arealene har for befolkningen og lokalsamfunn, nabovirkninger, og ikke minst hvilke naturmangfold-, landskaps-, kulturminne-, kulturmiljø-, folkehelse- og friluftslivsverdier som er her.

Proessen har frem til nå vært preget av hastverk og demokratiunderskudd.

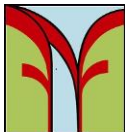
Analyseområde 15 og 16 er født på ny som område 51 «Sunnhordland og Haugalandet». Åpne områder her inneholder blant annet sårbart høgfjell av stor verdi på Stord, Tysnes, Uskedalen og Husnesfjellene. Sårbart høgfjell er en kombinasjon av intakt natur og regionale friluftslivsverdier. Miljødirektoratet påpekte under fremleggelsen av rammen at slike regionale friluftslivsverdier ikke var tillagt særlig vekt hittil og var noe direktoratet ville komme tilbake til under høringen.

Forumet forutsetter at Olje- og Energidepartementet vil fortsette linjen direktoratet som regel har holdt i konsesjonssaker for vindkraft i det videre arbeidet med rammen, nemlig at sier kommunen nei så blir det nei. Norge har forpliktet seg til å sikre lokal medvirkning blant annet gjennom Aarhuskonvensjonen, den europeiske landskapskonvensjonen og Europarådets Charter (konvensjon) om lokalt selvstyre.

Flere kommuner har allerede vedtak på at man ikke ønsker å være inkludert i mest egnete områder for vindkraftindustri, dette gjelder blant annet Tysnes, Kvinnherad og Etne i område 51. Det finnes knapt større og mer inngripende arealsaker enn vindkraftsaker. Da er det avgjørende at kommunene nå kommer med konkrete og tydelige innspill.

Intakte områder av nasjonal verdi

Åpent areal i område 50 «Nordhordland og Gulen» inneholder blant annet Fjonfjella, her åpner riktignok NVE for å flytte grensen lenger nord hvis man skal tillegge friluftslivet og sammenhengende naturområder mer vekt. Miljødirektoratet har fått innspill fra Fylkesmannen i Vestland på området til supplerende vern, prosessene går parallelt og vi forstår ikke at denne prosessen ikke vises til når man omtaler området. Organisasjonene forutsetter at områder som er foreslått til supplerende vern har så klare naturverdier at området ikke samtidig kan inngå i mest egnede områder for industriutbygging Tiden for klimatiltak er nå. Men valgene må være de riktige. Nye Vestland har avsatt mye natur til energiproduksjon – først og fremst til vannkraft, men også vind. Nasjonalt er det faktisk gitt konsesjon til

mer enn 23 TWh. 2018 hadde en vindkraftproduksjon på i underkant av 4 TWh. Spørsmålet er ikke om vi skal ha vind eller ikke, men om vi skal legge til rette for ytterligere utbygging av intakt natur?

Nasjonal ramme fremover – kartet og kunnskapsgrunnlaget

Rammen gir oss svar, men også uklarheter. Restene etter analyseområdet 17, 57.7 «Fjellene mellom Voss og Hardangerfjorden» kom nesten med ifølge NVE. Dette er områder som ifølge direktoratet kan komme med dersom rammen skal utvides eller noen områder byttes ut. Når man har pekt ut 13 områder og nesten 17 000 kvadratmeter med åpne områder så kan ikke vi se behovet for slike nesten-områder. Hordalands nesten-område inngår i kommunene Granvin, Voss og Kvam herad. Ingen av disse ønsker å ha areal inkludert i den nasjonale rammen da de kom med innspill i forrige runde.

Rammen leverer en kunnskapsoppsummering i form av temarapporter som er interessant og viktig, men som også avdekker til dels avgjørende mangler¹. For større sammenhengende naturområder oppsummerer Nasjonal ramme med at Miljødirektoratet anbefaler at det utarbeides et temakart som viser de større, sammenhengende naturområdene og viktige forbindelseslinjer mellom dem, men påpeker samtidig at dette krever kunnskap om hvor disse områdene er og hvordan de brukes av mennesker og dyr. NVE mener at det kan være et behov for slik kunnskap, men at dette må ses i sammenheng med kunnskapsbehov for andre tema.² Det kunne ikke vært sagt klarere – Direktoratet trenger assistanse. Kommunene er de som besitter mest kunnskap om lokale og regionale verdier. Det er derfor viktig å opplyse og gjøre departementet oppmerksom på disse verdiene, og at man krever at verdiene tillegges vekt i det videre arbeidet med rammen.

Nasjonal ramme er ikke en utbyggingsplan men et styringsverktøy for nye søknader av vindkraft på land for en næring som nå er bedriftsøkonomisk lønnsom. I et slikt terreng viskes forskjellen mellom styringsverktøy og utbyggingsplan ut. Det er høringsprosessen nå som skal sikre en bred og reell medvirkning, derfor oppfordrer Forum for natur og friluftsliv alle kommuner om å komme med innspill til forslaget til ramme innen fristen 1. oktober.

På vegne av styret i Forum for natur og friluftsliv Hordaland

Fylkeskoordinator, Ørjan Sælensminde

Bergen og Hordaland Turlag

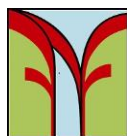
Naturvernforbundet
Hordaland

FNF Hordaland er et samarbeidsforum for natur- og friluftslivorganisasjoner i Hordaland, som arbeider for å ta vare på natur- og friluftslivinteressene i fylket. Per i dag er det 10 organisasjoner tilsluttet FNF Hordaland: Bergen og Hordaland Turlag (DNT), Naturvernforbundet Hordaland, Norges Jeger- og Fiskerforbund Hordaland, Bergen og Omland Friluftsråd, Norsk Ornitologisk Forening Hordaland fylkeslag, Hordaland fylkeskystlag, Norsk Botanisk Forening Vestlandsavdelingen, Syklistenes Landsforening Bergen og omegn, Voss Utferdslag (DNT) og Voss Kajakklubb. Sammen representerer organisasjonene mer enn 40.000 medlemmer i fylket.

¹ Kunnskapsbehov i kortform presentert av NVE i Nasjonal ramme rapport [se vedlegg 1](#)

² 16.4 Hvordan kan kunnskapsgrunnlaget styrkes? NVEs forslag til Nasjonal ramme

http://publikasjoner.nve.no/rapport/2019/rapport2019_12.pdf

Forum for natur og friluftsliv
HORDALAND

Tverrgt. 4-6, 5017 Bergen
hordaland@fnf-nett.no | 55 33 58 19 / 40 49 70 74
www.fnf-nett.no/hordaland
Org. nr.: 918 407 855

Vedlegg 1. Kunnskapsbehovet fremlagt av NVE i rapporten Nasjonal ramme

GENERELLE KARTLEGGINGER

Både NVE og andre etater, ikke minst Miljødirektoratet, har gjennom arbeidet med nasjonal ramme identifisert flere tema der det er vanskelig å gjennomføre nasjonale analyser på grunn av manglende kartlegging og verdivurdering. Tabell 5 gir en kort oppsummering av dette. I tillegg til behovene som drøftes i tabellen, vil vi også påpeke at kunnskapen om kulturminner og -miljøer er skjevt fordelt i landet, og at tetthet av registreringer i stor grad er avhengig av om det har vært utbyggingssaker i området.

Tabell 5: Kort omtale av temaer med behov for mer generell kartlegging og verdivurdering.

TEMA	KARTLEGGINGSBEHOV
<i>Fugl</i>	Det foreligger lite kunnskap om de store fugletrekkene i Norge. Kartlegging av disse trekkene kan være relevant med tanke på både virkninger for vindkraft og den generelle fugleforvaltningen.
<i>Flaggermus</i>	Vi vet i dag lite om trekkruiter og leveområder for flaggermus i Norge. Miljødirektoratet anbefaler at det prioriteres å øke kunnskapen om viktige trekkruiter, særlig langs kysten, gjennom ny kartlegging og bruk av prediksjonsmodeller. Kunnskap om viktige vinterlokaliteter er en annen gjennomgående mangel.
<i>Sammenhengende naturområder</i>	Miljødirektoratet anbefaler at det utarbeides temakart som viser store sammenhengende naturområder og viktige forbindelseslinjer mellom slike områder. Dette krever blant annet kunnskap om tekniske inngrep og hvordan mennesker og dyr bruker områdene.
<i>Friluftsliv</i>	Friluftslivskartleggingen i norske kommuner bør ferdigstilles. Kommunene har imidlertid vurdert verdsettelseskriteriene så forskjellig at det er behov for en bedre kalibrering før kartene kan brukes i nasjonale analyser, som den nasjonale rammen for vindkraft.
<i>Reindrift</i>	Det vil være relevant med kartlegginger knyttet til særverdiområder og samlet inngrepssituasjon for reinbeitedistriktene i samiske områder.

